

Muistio omien varojen ja hyväksyttävien velkojen vähimmäis- vaatimuksen (MREL- vaatimus) soveltamisesta

6.7.2022

RAHOITUSVAKAUSVIRASTO
VERKET FÖR FINANSIELL STABILITET
FINANCIAL STABILITY AUTHORITY

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo	2
Käsitteet ja käytetyt lyhenteet	4
Kuviot ja kaaviot	7
1 Yleisiä näkökohtia	8
1.1 Johdanto ja muistion tavoitteet.....	8
1.2 Taustanormisto	9
1.3 MREL -vaatimuksen asettamisesta vastaava toimivaltainen viranomainen	10
2 MREL -vaatimuksen soveltamisala	10
2.1 Ryhmäkohtainen ja laitoskohtainen vaatimus.....	10
2.2 Luottolaitokset.....	11
2.3 Kiinnitysluottopankit	11
2.4 Sijoituspalveluyritykset.....	11
2.5 Strategian vaikutus MREL -vaatimuksen soveltamiseen	11
2.6 Poikkeukset laitoskohtaisiin vaatimuksiin	11
3 MREL -vaatimuksen määrittely	12
3.1 Vaatimuksen laskentaperusteet	12
3.2 Tappion kattamiseen tarvittava määrä ja sen mukauttaminen	13
3.3 Uudelleen pääomittamiseen tarvittava määrä ja sen mukauttaminen	14
3.4 Kriisintarkkailurahaston varojen käyttöä koskevan edellytyksen huomioon ottaminen - 8 % TLOF -vaatimus	15
4 Alisteisten velkojen vähimmäisvaatimus – subordinaatiovaatimus	16
4.1 Pilari 1 -muotoinen subordinaatiovaatimus.....	16
4.2 Pilari 2 -muotoinen subordinaatiovaatimus.....	16
4.3 NCWO -arvioon perustuva subordinaatiovaatimus.....	17
5 Laitoskohtainen MREL -vaatimus – internal MREL -vaatimus	17
5.1 iMREL-vaatimuksen piirissä olevat laitokset.....	17
5.2 iMREL-vaatimuksen määräytyminen.....	18

5.3	iMREL -vaatimuksen kattamiseen hyväksyttävät instrumentit	19
5.4	Poikkeusluvan edellytykset	19
6	Hyväksyttävät MREL -velkojen instrumentit	19
6.1	Talletukset	21
6.2	Kytkeytyt johdannaiset.....	21
6.3	Kolmannen maan lain alaiset instrumentit.....	21
7	Talletuspankkien yhteenliittymät	22
8	Siirtymävaihe MREL -vaatimuksen täyttämiseksi	24
9	Tiedonkeruu ja johdon vakuutusta koskevat vaatimukset.....	24
10	Laitoksen kuuleminen ja MREL -vaatimuksen julkistaminen.....	25
11	MREL -vaatimuksen alittamisen seuraukset	25
12	Varojenjakorajoitusten soveltaminen kynnysarvojen alittuessa	26
12.1	MREL -perusteisen varojenjakorajoituskynnyksen suhde vakavaraisuusvaatimukseen sidottuun varojenjakorajoituskynnykseen..	27
12.2	Taserakenteen vaikutus varojenjakorajoituksen raja-arvoon	27
12.3	Varojenjakorajoitteen piirissä olevat varojenjakotavat	29
13	Hyväksyttävien velkojen (MREL -instrumenttien) ennenaikaista takaisinostoa ja lunastusta koskeva lupamenettely	30
13.1	Laitokset ja instrumentit, joita lupa koskee	30
13.2	Luvan hakeminen.....	30

Käsitteet ja käytetyt lyhenteet

AT1

Additional Tier 1. Ensisijainen lisäpääoma.

Bail-in

Kriisinratkaisuväline, joka toteutetaan alentamalla velkojen nimellisarvoa tai muuntamalla velkoja ydinpääomaksi.

BRRD

Bank Recovery and Resolution Directive. Elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivi 2014/59/EU myöhempine muutoksineen.

CBR

Combined Buffer Requirement. Kokonaislisäpääomavaatimus.

CCyB

Counter Cyclical Buffer. Muuttuva lisäpääomavaatimus.

CET 1

Common Equity Tier 1. Ydinpääoma.

CRD

Directive on Access to the Activity of Credit Institutions and the Prudential Supervision of Credit Institutions and Investment Firms. EU:n vakavaraisuusdirektiivi 2013/36/EU myöhempine muutoksineen.

CRR

Regulation on Prudential Requirements for Credit Institutions and Investment Firms. EU:n vakavaraisuusasetus 575/2013/EU myöhempine muutoksineen.

EBA

European Banking Authority. Euroopan pankkiviranomainen.

EKP

Euroopan keskuspankki.

FOLTF

Failing or likely to Fail. Tilanne, jossa laitos on kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa.

GPP

General Prior Permission. Lupa MREL- instrumenttien ennenaikaiseen takaisinlunastuslupa.

G-SII

Global Systemically Important Institutions. Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä luottolaitos.

iMREL

Internal MREL. Sisäinen laitoskohtainen MREL- vaatimus.

ITS

Implementing technical standards. Tekninen täytäntöönpanostandardi.

KRL

Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta (1194/2014) myöhempine muutoksineen.

LAA

Loss Absorbing Amount. Katettavien tappioiden määrä.

LLL

Laki luottolaitostoiminnasta (610/2014) myöhempine muutoksineen.

LRE

Leverage Ratio Exposure. Vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävä vastuu.

LSI

Less Significant Institution. Vähemmän merkittävä luottolaitos

MCC

Market Confidence Charge. Markkinaluottamuslisä.

M-MDA

Maximum Distributable Amount. Voitonjakorajoitus.

MPE

Multiple point of Entry. Kriisinratkaisustrategia, jossa kriisinratkaisutoimenpiteet kohdistetaan useampaan kuin yhteen ryhmään kuuluvaan yhteisöön tai alaryhmään.

MREL

Minimum Requirement for Own Funds and Eligible Liabilities. Omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vähimmäisvaatimus.

NCWO

No Creditor Worse Off. Periaate, jolla varmistetaan, ettei velkojille aiheudu Bail-In -tilanteessa suurempaa tappiota kuin jos laitos olisi asetettu konkurssiin.

P2R

Pillar 2 Requirement. Harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus.

POE

Point of Entry. Yhteisö, johon kriisinratkaisuvälineen käyttö kohdistetaan.

RCA

Recapitalisation Amount. Pääomapohjan vahvistamiseen tarvittava määrä.

RTS

Regulatory Technical Standards. Tekninen sääntelystandardi.

RVV

Rahoitusvakausvirasto.

SI

Significant Institution. Merkittävä luottolaitos.

SPE

Single Point of Entry. Kriisintarkaisustrategia, jossa kriisintarkaisuunpiteet kohdistetaan yhteen ryhmään kuuluvaan yhteisöön.

SRB

Single Resolution Board. Yhteinen kriisintarkaisuneuvosto.

SREP

Supervisory Review Process. Valvojan arviointiprosessi.

SRMR

Single Resolution Mechanism Regulation 806/2014/EU myöhempine muutoksineen. EU:n kriisintarkaisuasetus.

T2

Tier 2. Toissijainen pääoma.

TLAC

Total Loss - Absorbing Capacity. G-SII- laitoksille asetettu MREL- vaatimus.

TLOF

Total Liabilities and Own funds. Velkojen ja omien varojen kokonaismäärä.

TREA

Total Risk Exposure Amount. Kokonaisriskin määrä.

Kuviot ja kaaviot

Kuvio 1: MREL -vaatimuksen määrittelyyn vaikuttava normikehikko. ... 9

Kuvio 2. MREL-vaatimuksen LAA ja RCA-komponenttien kalibrointi. ... 13

Kuvio 3. RCA -komponentin mukauttaminen. ... 15

Kuvio 4. Varojenjaon soveltamisen arviointi. ... 27

Kuvio 5. Täysin omilla varoilla MREL -vaatimuksen täyttävän laitoksen varojenjakorajoituksen kynnyksarvot. ... 28

Kuvio 6. Osin MREL -hyväksyttävillä velkainstrumenteilla MREL -vaatimuksen täyttävän laitoksen varojenjakorajoituksen kynnyksarvot. ... 29

1 Yleisiä näkökohtia

1.1 Johdanto ja muistion tavoitteet

Kriisinratkaisusääntelyn yhtenä keskeisenä tavoitteena on sijoittajavastuun toteuttaminen. MREL-vaatimuksella on keskeinen rooli tavoitteen saavuttamisessa, sillä sen asettamisella varmistetaan, että laitoksella on kriisitilanteessa riittävä määrä alentamiskelpoisia velkoja kriisinratkaisuvälineiden (erityisesti Bail in -välineen) tehokkaaseen toteuttamiseen.

Kriisinratkaisulaki (KRL) ja eräät muut EU:n kriisinratkaisulainsäädännön täytäntöönpanoon liittyvät lait ja asetukset tulivat voimaan 1.1.2015 lukien ja sen jälkeen niitä on täydennetty useaan otteeseen. KRL 8 luvun mukaan Rahoitusvakausviraston (jäljempänä RVV) on asetettava lain soveltamisalan piirissä oleville laitoksille MREL-vaatimus. RVV on asettanut MREL- vaatimuksen kaikille sen toimivallassa oleville kriisinratkaisustrategian omaaville laitoksille. KRL:iin 1.4.2021 (234/2021) voimaan tulleiden muutosten myötä MREL-vaatimus on asetettava myös konkurssistrategian omaaville laitoksille.

Tässä muistiossa kuvataan MREL- vaatimuksen asettamismenettelyä ja tason määrittämiseen vaikuttavia tekijöitä. Muistiossa on tätä silmällä pitäen kuvattu EU- lainsäädännön ja kansallisen lain sisältöä, sekä EU:n viranomaiselimissä (erityisesti SRB, EBA ja komissio) tehtyjä tarkentavia tulkintalinjauksia esiin nousseisiin kysymyksiin. Muistion toivotaan myös parantavan kaikkien laitosten mahdollisuutta ennakoida tulevan MREL-vaatimuksensa tasoa ja varautua tarvittaviin raportointi- ja IT-järjestelmämuutoksiin.

Muistiossa esitetyt kuvaukset koskevat vain RVV:n suorassa toimivallassa olevia laitoksia (ns. LSI-luottolaitokset ja sijoituspalveluyritykset) ja niitä sovelletaan tämän muistion julkaisuhetkestä lukien. Tämä muistio myös korvaa RVV:n aiemman muistioversion. Muistio ei siten koske laitoksia, jotka ovat SRB:n suorassa toimivallassa tai joiden kohdalla päätökset tehdään ulkomaisen viranomaisen johtamassa kriisinratkaisukollegiossa.

Muistiota tullaan jatkuvasti täsmentämään ja täydentämään tarvittavilta osin sitä mukaan kuin esimerkiksi uusia säädöksiä tai viranomaislinjauksia annetaan. Muistion päivitysversio korvaa kokonaisuudessaan edellisen version.

Muistiossa on jätetty vähemmälle huomiolle eräitä MREL -sääntelyn osa-alueita, jotka eivät ole suomalaisille laitoksille relevantteja (esim. MPE -strategian vaikutus MREL -vaatimukseen ja G-SII laitoksia koskeva TLAC- kehikko). Näitä osa-alueita kuvataan tarkemmin SRB:n julkistamassa MREL- politiikassa (ks. alaviite 3).

1.2 Taustanormisto

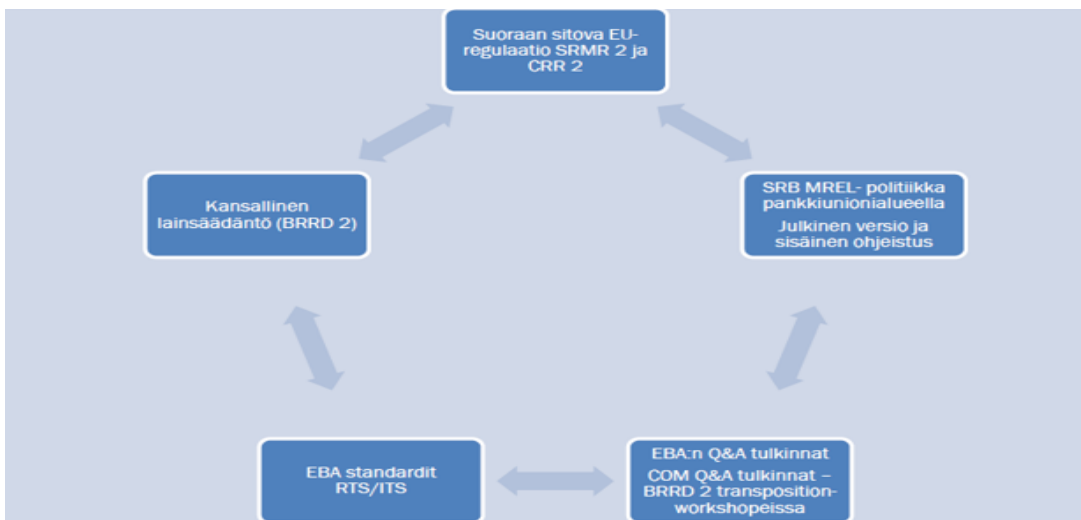
MREL-vaatimuksen kannalta keskeiset taustasäädökset ovat KRL (ja erityisesti sen 8 luku), BRRD (ja erityisesti sen artikkelit 44 ja 45 ja 45a-45m), SRMR (ja erityisesti sen artikla 12 ja 12a-12k)¹ ja CRR (ja erityisesti artikkelit 72-78)².

SRB on julkaisemassaan MREL- politiikkapaperissaan³ selventänyt sen suorassa toimivallassa olevien laitosten MREL-vaatimuksen asettamisessa noudatettavia periaatteita. Julkistettuja linjauksia ei ole sellaisenaan suunnattu kansallisten viranomaisten toimivallassa oleviin LSI -laitoksiin, mutta SRB on yleiseen ohjausvaltaansa perustuen ilmaissut edellyttävänsä linjausten yhdenmukaista soveltamista kaikkiin euroalueen luottolaitoksiin.

Muistion rakenne on yhdenmukainen SRB:n julkaiseman MREL- politiikan sisällön, millä osaltaan halutaan korostaa yhdenmukaista soveltamiskäytäntöä kaikkien luottolaitosten kohdalla.

EBA:n kysymyksiä ja vastauksia -prosessissa (Single Rulebook Q&A) on annettu ja annetaan jatkuvasti tulkintoja myös kriisinratkaisusäännöksiin liittyvistä kysymyksistä⁴. Myös komissio on julkaissut kysymyksiä ja vastauksia tulkintojaan BRRD 2 -direktiivin implementointia silmällä pitäen⁵.

Kuvio 1: MREL -vaatimuksen määrittelyyn vaikuttava normikehikko.

¹ SRM- asetuksen MREL -vaatimuksia koskevat artikkelit ovat pääosin yhdenmukaisia BRRD:n MREL -vaatimuksia koskevien artiklojen kanssa. SRB soveltaa sen suorassa toimivallassa oleville SI -laitoksille MREL -päätöksiä määrittäessään SRM -asetuksen artikloja, kun taas RVV:n LSI- laitoksille antamien MREL -päätösten oikeusperusta on BRRD ja sen nojalla implementoidut KRL:n säännökset. Tämän muistion soveltamisalan vuoksi sen säädösviittaukset kohdistuvat pääosin BRRD:n ja KRL:n säännöksiin.

² Niin sanotun pankkipaketin yhteydessä sekä BRRD:n, SRM -asetuksen että CRR:n sisältöä muutettiin merkittävästi myös MREL -sääntelyn osalta minkä vuoksi näistä käytetään ilmaisuja BRRD2, SRMR2 ja CRR2.

³ Viimeisin päivitetty versio MREL -politiikasta: [Minimum Requirement for Own Funds and Eligible Liabilities \(MREL\)](#)

⁴ Vaikka foorumilla annetut vastaukset ovat luonteeltaan ei-sitovia, niillä on viranomaiskäytäntöä ohjaava vaikutus

⁵ Komission julkaisema [ensimmäinen tiedonanto](#) sekä [toinen tiedonanto](#) tarkistetun pankkialan kriisinratkaisukehysten tiettyjen säännösten tulkinnasta.

1.3 MREL -vaatimuksen asettamisesta vastaava toimivaltainen viranomainen

SRM -asetuksen mukaan SRB käyttää kansalliselle kriisinratkaisuviranomaiselle säädettyjä toimivaltuuksia laitoksissa, jotka ovat EKP:n suorassa valvonnassa tai harjoittavat rajat ylittävää toimintaa⁶. Näiden laitosten osalta MREL -vaatimuksen asettamisesta vastaa SRB, mutta MREL -päätösten kansallinen täytäntöönpano on RVV:n vastuulla.

Mikäli laitos kuuluu ulkomaiseen konserniin ja konsernille on perustettu kriisinratkaisukollegio, ryhmän ja siihen kuuluvien yksittäisten tytärlaitosten MREL -vaatimuksesta tehdään kollegiossa päätös yhteispäätösmenettelyllä⁷. Toimivaltainen viranomainen kollegion yhteispäätösmenettelyssä on tällöin joko SRB tai RVV riippuen siitä, kumman suoraan toimivaltaan laitos kuuluu.

Muiden kuin edellä mainittujen laitosten⁸ kohdalla MREL -vaatimuksen asettamisesta vastaa yksinomaan RVV. Kuten edellä on todettu, tässä muistiossa esitetyt näkökohdat koskevat vain näitä RVV:n suorassa toimivallassa olevia laitoksia.

Vaikka SRB:n suoran toimivallan piirissä ovat vain merkittävimmät laitokset, on SRB:lla kuitenkin oikeus antaa kansallisille kriisinratkaisuviranomaisille ohjeita ja yleisiä neuvoja, joiden mukaisesti kansalliset kriisinratkaisuviranomaiset suorittavat tehtävät ja antavat kriisinratkaisupäätökset⁹. Kansallisille viranomaisille annettava ohjeistus voi siten koskea kriisinratkaisusuunnitelmaa ja muun muassa MREL -vaatimuksen asettamisessa kaikille laitoksille noudatettavaa menettelyä. Ohjeet ovat luonteeltaan kansallista viranomaista sitovia.

RVV:n on kuultava Finanssivalvontaa ja luottolaitosten kohdalla myös SRB:a ennen MREL -vaatimuksen asettamista¹⁰. KRL:n mukaan RVV:n on yhteistyössä Finanssivalvonnan kanssa jatkuvasti valvottava MREL -vaatimuksen soveltamista koskevien vaatimusten noudattamista.

2 MREL -vaatimuksen soveltamisala

2.1 Ryhmäkohtainen ja laitoskohtainen vaatimus

MREL -vaatimusta sovelletaan sekä ryhmän konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella, että laitoskohtaisesti. Ryhmän emoluottolaitokselle ei yleensä aseteta laitoskohtaista vaatimusta, paitsi jos kyse on konkurssistrategian omaavasta laitoksesta tai jos emolaitokselle ei aseteta konsolidoitua vaatimusta. Konsolidoinnin laajuus määräytyy useimmiten yhdenmukaisesti laitosten vakavaraisuuslaskennassa käytettävän konsolidointiryhmän käsitteen kanssa¹¹.

⁶ Luettelo [EKP:n suorassa toimivallassa olevista luottolaitoksista \(List of Significant Supervised Entities\) ja muista SRB:n suorassa toimivallassa olevista rajat ylittävistä laitoksista](#).

⁷ KRL 8: 10 §

⁸ LSI -luottolaitokset ja kaikki lain piirissä olevat sijoituspalveluyritykset. Jos kyse on Suomessa toimivasta kansainväliseen konserniin kuuluvasta LSI -laitoksesta, MREL -päätöksen laitokselle antaa RVV.

⁹ SRM -asetuksen 31(1) artikla

¹⁰ Vastaava kuulemisvelvollisuus merkittävien laitosten kohdalla on SRB:lla EKP:n suuntaan, Ks. SRM -asetus 12 artikla.

¹¹ Ryhmäkäsitem voi poiketa erityisesti silloin, jos konserniin sovelletaan ns. MPE -strategiaa tai jos kriisinratkaisustrategian piirissä olevan konsernin johonkin yksittäiseen tytärlaitokseen sovelletaan konkurssistrategiaa.

2.2 Luottolaitokset

Laitoskohtainen vaatimus koskee LLL 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta. Jos kyse on SRB:n suorassa toimivallassa olevasta luottolaitoksesta tai ulkomaiseen konserniin kuuluvasta tytärluottolaitoksesta, vaatimus asetetaan edellä kohdassa 1.3 mainitulla menettelyllä ja kohdassa mainitun viranomaisen toimesta.

2.3 Kiinnitysluottopankit

MREL -vaatimusta ei KRL 8 luvun 7 §:n 6 momentin mukaisesti aseteta kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetun lain (688/2010) 2 luvussa tarkoitettulle kiinnitysluottopankille, jos se kriisinratkaisusuunnitelman mukaisesti asetettaisiin selvitystilaan tai konkurssiin. RVV ei siten aseta laitoskohtaista MREL -vaatimusta tällaiselle kiinnitysluottopankille. Jos tällainen kiinnitysluottopankki on konsernin tytäryritys, sitä ei tällöin lueta konsolidoituun MREL -vaatimukseen vastaavalla tavoin kuin muita tytäryrityksiä.

Jos ryhmässä toimivaan kiinnitysluottopankkiin sovelletaan kriisinratkaisusuunnitelman mukaan kriisinratkaisustrategiaa, RVV asettaa sille KRL 8 luvun 7e §:n mukaisen laitoskohtaisen vaatimuksen.

Jos talletuspankki tai luottoyhteisö on saanut laajennetun toimiluvan kiinnitysluottopankkitoiminnan harjoittamiseen (laki kiinnitysluottopankkitoiminnasta 10 §), siihen sovelletaan laitoskohtaista MREL -vaatimusta samalla tavoin kuin muihin luottolaitoksiin.

2.4 Sijoituspalveluyritykset

MREL -vaatimus koskee sijoituspalvelulain (747/2012) 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, joka harjoittaa kaupankäyntiä rahoitusvälineellä omaan lukuun tai liikkeeseenlaskun takaamista. Käytännössä kyse on sellaisista sijoituspalveluyrityksistä, joiden perustamispääoma on oltava vähintään 750 000 euroa. Jos jollekin toiminnalle on kansallisesti säädetty direktiiviä tiukempi perustamispääomavaatimus (esim. säilytyspalvelut), tämä ei tarkoita kyseistä toimintaa harjoittavan laitoksen kohdalla kuulumista MREL -vaatimuksen piiriin.

Sijoituspalveluyritysten vakavaraisuuskehikko uudistui ja eriytyi luottolaitosten vakavaraisuuskehikosta 26.6.2021 voimaan tulleilla kansallisilla lakimuutoksilla ja EU:n suoraan sitovilla asetuksilla. Samalla tarkistettiin myös KRL:n sijoituspalveluyrityksiä koskevaa sääntelyä¹².

2.5 Strategian vaikutus MREL -vaatimuksen soveltamiseen

KRL 8 luvun 7 §:n 3 momentin mukaan RVV:n on asetettava MREL -vaatimus myös sellaiselle laitokselle, joka laitoksen kriisinratkaisusuunnitelman mukaan asetettaisiin selvitystilaan tai konkurssiin. Tällaisen laitoksen MREL -vaatimuksen kalibroinnissa huomioon otettavia tekijöitä selvitetään jäljempänä kappaleessa 3.

2.6 Poikkeukset laitoskohtaisiin vaatimuksiin

RVV voi päättää olla soveltamatta laitoskohtaista vaatimusta ryhmän tytäryrityksiin KRL 7e §:n 2 momentissa säädetyin edellytyksin. Jos laitos katsoo MREL -vaatimusta asetettaessa tai tarkistettaessa pykälässä lueteltujen edellytysten sen kohdalla täyttyvän, se voi tehdä kirjallisen

¹² Ks. laki KRL:n muuttamisesta 529/2021 ja lain uusi 8 luvun 7 §:n 7 momentti.

hakemuksen RVV:lle poikkeuksen saamiseksi. RVV arvioi hakemuksen saatuaan, onko poikkeusluvan myöntämiselle riittäviä perusteita.

RVV voi myös päättää olla soveltamatta laitospoikkeusta MREL -vaatimusta kokonaan tai osittain talletuspankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitokseen, jos KRL 7 f §:ssä säädetyt edellytykset täyttyvät.

3 MREL -vaatimuksen määrittely

3.1 Vaatimuksen laskentaperusteet

MREL -vaatimuksen laskentaperusteita käsitellään tarkemmin SRB:n MREL- politiikan kappaleessa 2 ("Calibration").

MREL -vaatimuksen tason määrittämisessä oletustasona on, että kriisihallintoon asetettavaksi määrittelyillä laitoksilla vaatimus on ryhmän tai laitoksen minimivakavaraisuusvaatimuksen yhteismäärä kerrottuna kahdella. MREL -vaatimus koostuu kriisihallintoon asetettaviksi määrittelyillä laitoksilla tappion kattamiseen tarvittavasta määrästä (LAA) ja pääomapohjan vahvistamiseen tarvittavasta määrästä (RCA). Markkinaluottamuslisä (MCC, market confidence charge) sisältyy RCA TREA -määrään.

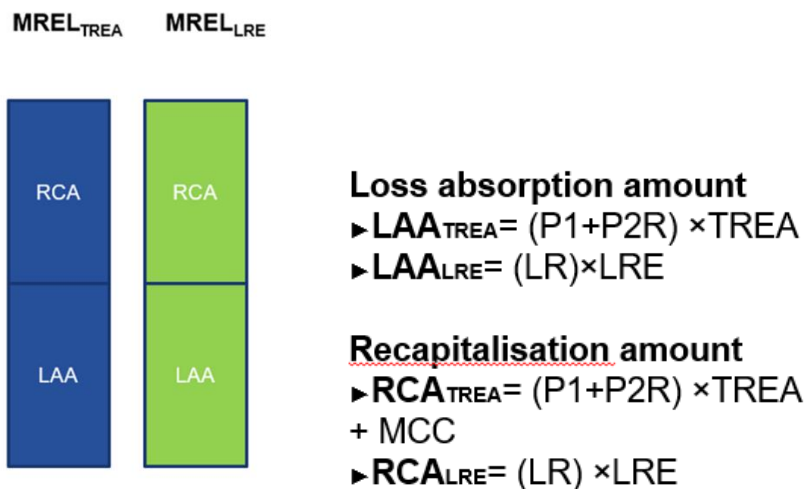
Tavallisen konkurssimenettelyn piiriin määrittelyillä laitoksilla MREL -vaatimus koostuu lähtökohtaisesti yksinomaan tappion kattamiseen tarvittavasta määrästä (RCA = 0). Tavallisen konkurssimenettelyn piiriin määrittelyillä laitoksilla MREL-vaatimuksen vähimmäismäärä on siten lähtökohtaisesti sama kuin minimivakavaraisuusvaatimus. On kuitenkin huomioitava, että KRL 8 luvun 7 §:n 3 momentin mukaan RVV voi myös määrittää tappion kattamismäärää korkeampaan määrään pohjautuvan MREL -vaatimuksen. Arvioinnissa huomioidaan tällöin etenkin rahoitusvakautteen liittyvät mahdolliset vaikutukset ja tartuntariskit muuhun rahoitusmarkkinaan.

KRL 8 luvun 7a §:n mukaan luottolaitosten MREL -vaatimus ilmaistaan sekä kokonaisriskiin pohjautuvana (TREA, Total Risk Exposure Amount) että vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävien varojen määrään (LRE, Leverage Ratio Exposure) pohjautuvana vaatimuksena¹³. Molemmat vaatimukset ovat sitovia ja ne täytyy täyttää kaikkina aikoina toisistaan riippumatta. Aikaisemmassa sääntelyssä MREL -vaatimus ilmaistiin velkojen ja omien varojen kokonaismäärän (Total Liabilities and Own Funds, TLOF) mukaisesti. TLOF vaikuttaa kuitenkin vielä MREL -vaatimuksen kalibrointiin toimien syöteenä laskettaessa mahdollista 8 % korjausta MREL LRE -vaatimukseen¹⁴.

¹³ LRE-pohjaiset MREL-vaatimukset kalibroidaan vuoden 2022 kriisinsuunnittelusuunnittelusykliä siten, että 31.12.2021 ajankohdan LRE:n määrässä huomioidaan myös vastuut keskuspankille. Tämä johtuu siitä, että pandemian aikana LRE:n laskentaan tehty näiden erien käsittelyä koskeva poikkeus päättyi vuoden 2022 aikana.

¹⁴ TLOF:n kautta kalibroitu tarkistus LRE -pohjaiseen vaatimukseen voi vaikuttaa erikseen ja toisistaan riippumatta sekä yleiseen LRE -pohjaiseen vaatimukseen että subordinoituun LRE -pohjaiseen vaatimukseen. Ks. tarkemmin kappale 3.4 "Kriisinsuunnittelurahaston varojen käyttöä koskevan edellytyksen huomioon ottaminen - 8 % TLOF- vaatimus" ja kappale 4 "Alisteisten velkojen vähimmäisvaatimus -subordinaatiovaatimus".

Kuvio 2. MREL-vaatimuksen LAA ja RCA-komponenttien kalibrointi

Luottolaitoksen harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus (P2R -vaatimus) voidaan asettaa myös luottolaitoksen riskipainottamattomasta taseesta laskettavana omavaraisuusasteen lisävaatimuksena. Tällaista P2R -vaatimusta ei oteta huomioon LRE -pohjaisen MREL -vaatimuksen määrittelyssä.

Sijoituspalveluyritysten osalta EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetulla vaatimuksella tarkoitetaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua vaatimusta ja EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 3 kohdassa tarkoitetulla vaatimuksella, siltä osin kuin on kyse kokonaisriskin määrästä, tarkoitetaan EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua vaatimusta kerrottuna luvulla 12,5. Lisäksi kyseisten sijoituspalveluyritysten vaatimusta laskettaessa luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 6 §:ssä säädetyllä harkinnanvaraisella lisäpääomavaatimuksella tarkoitetaan sijoituspalvelulain 6 c luvun 6 §:ssä tarkoitettua omien varojen lisävaatimusta¹⁵.

Sijoituspalveluyrityksiin ei kuitenkaan sovelleta vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävän vastuiden kokonaismäärään pohjautuvaa vaatimusta.

3.2 Tappion kattamiseen tarvittava määrä ja sen mukauttaminen

Tappion kattamiseen tarvittava määrää ja sen mukauttamista käsitellään tarkemmin SRB:n MREL-politiikan kappaleessa 2 ("Calibration") ja etenkin alakappaleissa 2.1 ("Risk-Based and Leverage-Based MREL"), 2.2 ("Default Formula for External and Internal MREL") ja 2.3 ("Adjustments to the Loss-Absorption Amount").

CET 1 -pääomaa ei enää voi käyttää täyttämään samanaikaisesti sekä MREL TREA -vaatimusta että yhteenlaskettua puskurivaatimusta (CBR)¹⁶. Siten MREL TREA -vaatimuksen täyttämiseen käytettävää CET 1 -pääomaa ei voida enää käyttää CBR:n täyttämiseen. Näin ollen laskettaessa MREL TREA -vaatimusta CBR:ää ei enää sisällytetä LAA laskentakaavaan. MREL

¹⁵ Ks. KRL 8 luvun 7 §:n uusi 7 momentti, joka astui voimaan 26.6.2021 lukien sijoituspalveluyritysten muuttuvien vakavaraisuusvaatimusten myötä.

¹⁶ Ks. LLL 10 luvun 1a §.

LRE -vaatimuksen suhteen samanlaista pääomaa koskevaa rajoitetta ei ole¹⁷.

3.3 Uudelleen pääomittamiseen tarvittava määrä ja sen mukauttaminen

Uudelleen pääomittamiseen tarvittavaa määrää (RCA) ja sen mukauttamista käsitellään tarkemmin SRB:n MREL- politiikan kappaleessa 2 ("Calibration") ja etenkin alakappaleissa 2.1 ("Risk-Based and Leverage-Based MREL"), 2.2 ("Default Formula for External and Internal MREL") ja 2.4 ("Adjustments to the Recapitalisation Amount").

RCA perustuu raportoituihin TREA ja LRE lukuihin tarkistettuna muutoksilla, jotka heijastavat ensisijaisen kriisiratkaisustrategian mukaisia odotettuja kriisiratkaisutoimenpiteitä.

RCA -komponenttia voidaan mukauttaa useilla eri metodeilla ja kyseiset mukautukset ovat pääosin laitoskohtaisia, pois lukien markkinaluottamuslisä (MCC). Toisin sanoen, RCA -komponenttia mukautetaan lähtökohtaisesti aina MCC:lla, millä varmistetaan se, että kriisiratkaisun jälkeen laitos nauttii markkinoiden luottamusta. Huomionarvoista on se, että MCC sisällytetään ainoastaan TREA -pohjaiseen RCA -komponenttiin. MCC:n laskennassa sovelletaan siirtymäaikaa, joka on avattuna kuviossa 2. Esimerkiksi vuoden 2020 suunnittelukierroksella MCC on saatu vähentämällä CBR:sta seuraavista suurempi: vastasyklinen pääomapuskuri (CCyB) tai 62,5 korkopistettä. Kyseinen laskenta muuttuu asteittain siten, että vuoden 2023 suunnittelukierroksella "Fully-Loaded" MCC on yhtä kuin CBR vähennettynä CCyB:lla¹⁸.

Edellä mainitun lisäksi usein sovellettu RCA -komponentin mukautus on taseen pienenemisestä johtuva tarkistus ("Balance Sheet Depletion"), jota sovelletaan sitä suuremmalla todennäköisyydellä mitä korkeampi laitoksen luottoriskivaatimuksen kontribuutio on omien varojen vaatimukseen¹⁹. RVV soveltaa mukautusta sen suorassa toimivallassa oleviin laitoksiin.

Kuviossa 2. mainittujen laitoskohtaisten "Divestments Plans" ja "Recovery Options" mukautusten soveltamista määrittää hyvin tiukat ehdot ja täten niitä sovelletaan harvemmin²⁰. RVV ei tällä hetkellä sovelta näitä mukautuksia sen suorassa toimivallassa oleviin laitoksiin.

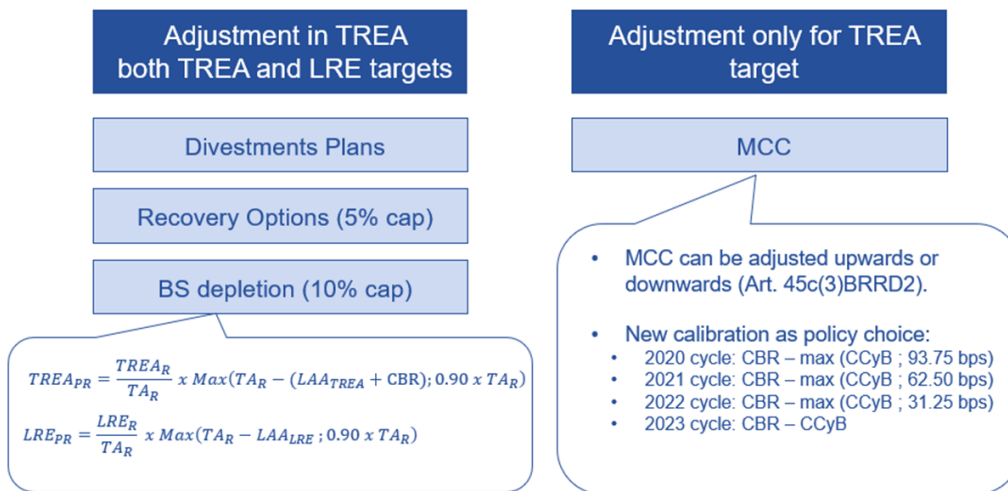
¹⁷ Ks. tarkemmin kappale 12 "Varojenjakorajoitusten soveltaminen kynnyksarvojen alittuessa"

¹⁸ Ks. tarkemmin SRB MREL- politiikan kappaleet 27-29

¹⁹ Ks. tarkemmin SRB MREL- politiikan kappale 24

²⁰ Ks. tarkemmin SRB MREL- politiikan kappaleet 25-26

Kuvio 3. RCA -komponentin mukauttaminen

Osana vuoden 2021 kriisinratkaisusuunnittelusykliä asetetut MREL -vaatimukset on määritelty sillä oletuksella, että kriisinratkaisun jälkeen laitoksen Pilari 2 -vaatimus vastaisi viimeisintä voimassa olevaa Pilari 2 -vaatimusta. SRB:n MREL -politiikan mukaan MREL-vaatimuksen määrittämisessä oletettua kriisinratkaisun jälkeistä Pilari 2 -vaatimusta voidaan tarkistaa laitoksen SREP -arvosanaan perustuen. Matalan tai keskimääräisen riskiprofiilin laitosten osalta oletus on, että kriisinratkaisun myötä laitoksen riskiprofiili palautuu kriisinratkaisua edeltävän SREP -arvioinnin mukaiselle tasolle. Toisaalta korkean riskiprofiilin laitosten osalta kriisinratkaisun seurauksena laitoksen riskiprofiilin voidaan arvioida laskevan ja siten myös MREL -vaatimuksen kalibroinnissa Pilari 2 -vaatimuksen voidaan olettaa laskevan.²¹

3.4 Kriisinratkaisurahaston varojen käyttöä koskevan edellytyksen huomioon ottaminen - 8 % TLOF -vaatimus

KRL 8 luvun 7a §:n 3 momentin mukaan RVV:n on vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävä vastuiden kokonaismäärään pohjautuvaa vaatimusta laskiessaan otettava huomioon luvun 6 §:n 4 ja 6 momentissa säädetyt vaatimukset.

MREL -vaatimuksen asettamisessa on siten otettava huomioon edellytykset, jotka on säädetty kriisinratkaisurahaston varojen käytölle. KRL 8 luvun 6 §:n 4 momentin mukaan kriisinratkaisurahaston varoja voidaan käyttää kriisihallintoon asetetun laitoksen tukemiseen vasta sen jälkeen, kun omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen nimellisarvoa on alennettu vähintään määrällä, joka vastaa kahdeksaa prosenttia kriisihallintoon asetetun laitoksen velkojen ja omien varojen kokonaismäärästä.

Vastaava MREL - vaatimuksen asettamisessa huomioon otettava kytkentä kriisinratkaisurahaston käyttöedellytyksiin on todettu SRB:n MREL- politiikassa²².

²¹ Ks. tarkemmin SRB MREL-politiikan kappale 32

²² SRB MREL- politiikan kappale 31.

Jos laitoksen kriisinratkaisusuunnitelmassa ei ole poissuljettu kriisinratkaisurahaston käyttöä, RVV pitää perusteltuna tarkistaa vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävän vaatimuksen tasoa vastaamaan rahaston käyttöedellytyksiä.

4 Alisteisten velkojen vähimmäisvaatimus – subordinaatiovaatimus

Omien varojen ja alisteisten velkojen vähimmäisvaatimusta, eli niin kutsuttua subordinaatiovaatimusta, käsitellään tarkemmin SRB:n MREL- politiikan kappaleessa 3 ("Subordination for Resolution Entities").

Sijoittajanvastuun tehokkaan ja nopean toteuttamisen varmistamiseksi MREL -sääntelyä on viime aikoina kehitetty suuntaan, jossa laitoksella olisi riittävän paljon omia varoja ja sellaista velkaa, joka on etuoikeusasemaltaan huonompaa kuin niin sanottu tavanomainen vakuudeton senior velka. Tästä syystä erityisesti suurimmille laitoksille asetetaan nykyisin MREL -vaatimuksen osana subordinaatiovaatimus.

Subordinaatiovaatimus on täytettävä omilla varoilla tai etuoikeudeltaan huonommilla velkainstrumenteilla. Etuoikeudeltaan huonommilla instrumenteilla tarkoitetaan LLL 1 luvun 4a § 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuja velkoja, CRR:n mukaisia omia varoja sekä toissijaisen pääoman (T2) ehdot täyttäviä, mutta kyseisen vakavaraisuusasetuksen porrastussäännösten nojalla toissijaiseen omaan pääomaan kelpaamattomia jäljellä olevalta juoksuajaltaan vähintään vuoden pituisia instrumentteja.

4.1 Pilari 1 -muotoinen subordinaatiovaatimus

KRL 7d §:n mukaan merkittävillä (niin kutsutut G-SII:t ja taseeltaan yli 100mrd Top Tier laitokset) luottolaitoksilla on voimassa suoraan lain nojalla sovellettava ("Pilari 1") subordinaatiovaatimus, joka määräytyy seuraavasti:

- *G-SII luottolaitokset: max (18% TREA + CBR; 6.75% LRE)*
- *Top-Tier luottolaitokset: max (13.5% TREA + CBR; 5% LRE) [27% TREA-katto]*

Pilari 1 -muotoinen subordinaatiovaatimus voi kriisinratkaisuviranomaisen päätöksellä (ns. Fishing Option) tulla myös muille pankeille, joiden taseet ovat alle 100mrd. Tällöin vaatimus lasketaan seuraavasti:

- *max (13.5% TREA + CBR; 5% LRE)*

RVV ei ole toistaiseksi pitänyt tarpeellisena soveltaa KRL 8 luvun 7d §:n 3 momentin mukaista "Fishing Option" -mahdollisuutta suomalaisiin laitoksiin.

4.2 Pilari 2 -muotoinen subordinaatiovaatimus

Pilari 1 -subordinaatiovaatimusta voidaan mukauttaa laitoskohtaisesti niin sanotulla pilari 2 -vaatimuksella, jossa perustasona on 8 % velkojen ja omien varojen kokonaismäärästä (TLOF). Subordinaatiovaatimusta ei kuitenkaan anneta TLOF -määräisenä, vaan se muunnetaan TREA- ja LRE -määräiseksi. Edellä mainittua 8 % TLOF -tasoa voidaan laitoskohtaisesti mukauttaa sekä ylös- että alaspäin²³.

4.3 NCWO -arvioon perustuva subordinaatiovaatimus

Myös muille kuin edellä mainituille luottolaitoksille voidaan tietyin edellytyksin asettaa subordinaatiovaatimus. Subordinaatiovaatimus määräytyy tällöin niin sanotun NCWO (No Creditor Worse Off) -arvion perusteella²⁴. Uuden kriisinratkaisukehikon mukaan RVV:n on arvioitava kaikkien kriisinratkaisustrategian omaavien pankkien kohdalla NCWO -riskiä ja asetettava tarvittaessa sen kattamiseksi subordinaatiovaatimus. RVV arvioi pankin raportoiman velkarakenteen pohjalta NCWO -riskiä SRB:n kehittämän kvantitatiivisen NCWO -työkalun avulla²⁵. Tämän ja KRL:n 7c §:n 2 momentin mukaisen määrällisen arviointikynnyksen pohjalta RVV arvioi, onko tarvetta määrätä MREL -vaatimukseen pohjautuva subordinaatiovaatimus.

NCWO -arvio pohjautuu siihen, joutuisiko velkoja kriisinratkaisutilanteessa huonompaan asemaan kuin konkurssissa. Käytännössä tällainen tilanne voi syntyä, jos kriisinratkaisutilanteessa Bail-in -välineen käytön ulkopuolelle jäisi joko suoraan lain nojalla tai viranomaisen päätöksellä velkoja, jotka kuuluvat samaan etuoikeusluokkaan kuin Bail-in -välineen kohteena olevat velat²⁶.

5 Laitoskohtainen MREL -vaatimus – internal MREL -vaatimus

Tässä luvussa on kuvattu laitoskohtaisen sisäisen MREL -vaatimuksen (internal MREL, iMREL) määräytyminen sekä edellytykset vaatimuksen asettamiselle. SRB:n julkistetussa MREL -politiikassa iMREL -vaatimusta on käsitelty luvussa 4.

5.1 iMREL-vaatimuksen piirissä olevat laitokset

iMREL-vaatimus voidaan asettaa kriisinratkaisun kohdeyhteisön sellaiselle olennaiselle tytäryritykselle, joka on luottolaitos tai KRL:n tarkoittama sijoituspalveluyritys, ja joka ei itse ole kriisinratkaisun kohdeyhteisö. Lisäksi tietyissä jäljempänä kuvatuissa erityistapauksissa iMREL -vaatimus voidaan asettaa myös sellaisille tytäryrityksille, jotka eivät täytä olennaisuuden kriteerejä.

²³ Ks. tarkemmin SRB MREL-politiikan kappaleet 3.2.1, 3.2.2 ja 3.2.3. Ylöspäin tapahtuvan mukauttamisen enimmäismäärä on määritelty erillisellä kaavalla. Ks. KRL 8 luvun 7 b §:n 4 momentti ja sen nojalla annettu VM:n asetus 267/2021 Valtiovarainministeriön asetus omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimusta täydentävän vaatimuksen laskemiseksi velkojen ja omien varojen kokonaismäärästä

²⁴ NCWO-arviointimenetelmää on kehitetty vuoden 2022 kriisinratkaisusuunnittelusyklille. Päivitetty menetelmä huomioi kriisiytyneen laitoksen taseen rakenteessa tapahtuvia oletettuja muutoksia.

²⁵ Ks. tarkemmin SRB MREL-politiikan kappale 3.3 "Valuation-Based Assessment of NCWO Risk"

²⁶ Ks. tarkemmin [SRB:n "2022 Annex on Insolvency Ranking"](#)

Vuoden 2022 kriisinratkaisusuunnittelusykliä olennaisiksi luetaan tytäryritykset, jotka tarjoavat kriittiseksi RVV:n arvion mukaan katsottuja toimintoja tai joiden osuus koko kriisinratkaisun kohteena olevan ryhmän TREA:sta, LRE:stä tai tuloksesta on vähintään kaksi prosenttia tai joiden taseen loppusumma on yli 10 mrd. euroa. Kuitenkin riippumatta edellä kuvattujen olennaisuudelle asetettujen kriteerien täyttymisestä, iMREL -vaatimus voidaan asettaa tytäryritykselle, mikäli RVV arvioi tytäryrityksen roolin olevan merkittävä ryhmän kriittiseksi arvioitujen toimintojen jatkuvuuden tai varainhankinnan turvaamiseksi tai mikäli tytäryrityksen alasajo maksukyvyttömyysmenettelyssä voisi RVV:n arvion mukaan aiheuttaa huomattavia riskejä rahoitusvakaudelle.

Kiinnitysluottopankin toimiluvan omaaviin tytäryrityksiin sovelletaan automaattisesti vapautusta iMREL -vaatimuksesta vain, mikäli ensisijaisessa kriisinratkaisustrategiassa on suunniteltu kiinnitysluottolaitokseen sovellettavan normaalia maksukyvyttömyysmenettelyä. Mikäli vapautusta sovelletaan, myös ryhmätasolla asetettava ulkoinen MREL -vaatimus määritetään siten, että kiinnitysluottolaitosta ei sisällytetä laskennassa käytettävään konsolidointiryhmään. iMREL -vaatimuksesta voidaan tiettyjen edellytysten täytyessä RVV:n toimesta myöntää myös harkinnanvarainen poikkeuslupa²⁷.

5.2 iMREL-vaatimuksen määräytyminen

iMREL-vaatimus lasketaan lähtökohtaisesti²⁸ yksittäisen laitoksen tasolla.

Mikäli kriisinratkaisusuunnitelmassa on ennakoitu iMREL -vaatimuksen piirissä olevan tytäryrityksen alasajo normaalissa maksukyvyttömyysmenettelyssä, sen iMREL -vaatimus muodostuu vain tappioiden kattamiseen tarkoitetusta osuudesta (LAA) sisältäen mahdolliset mukautukset korkeammalle tasolle²⁹. Jos kuitenkin ryhmän emoluottolaitokselle on määritetty konkurssistrategia, sen tytäryritykselle ei aseteta iMREL -vaatimusta.

Jos kriisinratkaisustrategiassa sen sijaan on arvioitu tarpeelliseksi turvata tytäryrityksen toimintaedellytykset kriisinratkaisun jälkeenkin ja sen vuoksi kattaa sen tappioita velkojen alaskirjauksella ja uudelleenpääomittaa se muuntamalla velkoja omistusinstrumenteiksi, iMREL -vaatimuksessa huomioidaan LAA -komponentin lisäksi myös uudelleenpääomitukseen tarkoitettu osuus (RCA) huomioiden mahdollinen taseen pienenemisestä aiheutuva mukautus. Toisin kuin ryhmätasolla määritettävän ulkoisen MREL -vaatimuksen osalta, iMREL -vaatimus ei kuitenkaan lähtökohtaisesti³⁰ sisällä markkinaluottamuslisää (MCC).

iMREL -vaatimus määräytyy seuraavien laskentakaavojen mukaisesti.

- $iMREL_TREA = LAA (P1+P2R) + RCA (P1+P2R)$
- $iMREL_LRE = LAA (3\% LRE) + RCA (3\% LRE)$

²⁷ Poikkeusluvan edellytyksistä on säädetty KRL:n 8 luvun 7 e §:ssä sekä SRB:n MREL -politiikan luvussa 4.2.

²⁸ Laskenta tulee tehdä alakonsolidointiryhmän tasolla, jos laitos on kolmanteen maahan sijoittuneen ryhmän tytäryritys tai jos laitoksen tytäryritys on vapautettu iMREL -vaatimuksesta. RVV voi päättää alakonsolidointiryhmän tasolla tehtävästä laskennasta myös siinä tapauksessa, jos laitokseen sovellettava vakavaraisuusvaatimus on asetettu vain alakonsolidointiryhmän tasolla.

²⁹ SRB:n MREL -politiikan luvun 2.3 mukaisesti mukautus voidaan tehdä, mikäli RVV arvioi laitoksen kaatumisen aiheuttavan huomattavia häiriöitä rahoitusvakaudelle tai merkittäviä tartuntavaikutuksia muihin laitoksiin. Mukautusta voidaan soveltaa myös siinä tapauksessa, että kriisinratkaisusuunnitelmassa on tunnistettu joitakin sellaisia riskejä tai muita erityisiä tekijöitä, jonka vuoksi korkeampi iMREL-vaatimuksen taso on RVV:n arvion mukaan perusteltu.

³⁰ MCC -komponentti voidaan sisällyttää vain sellaisten uudelleenpääomitettävien tytäryritysten MREL -vaatimukseen, mitkä toimivat holding -yhtiön muodossa tai mikäli niiden rakenne on erityisen monimutkainen tai mikäli ne ovat riippuvaisia tukkuvarainhankinnasta.

Vaatimuksen voimaantulo sekä mahdollinen siirtymäaika määräytyvät vastaavasti kuin ulkoisen MREL -vaatimuksen osalta (katso luku 3).

5.3 iMREL -vaatimuksen kattamiseen hyväksyttävät instrumentit

iMREL -vaatimuksen osalta velkainstrumenttien hyväksyttävyyksivaatimukset eroavat sitä, mitä on säädetty ulkoisesta MREL -vaatimuksesta.

Omiin varoihin luettavat instrumentit hyväksytään iMREL -vaatimuksen katteeksi vastaavin edellytyksin kuin ulkoisen MREL -vaatimuksen osalta (ks. luku 6). Sen sijaan omien varojen ulkopuolisten velkainstrumenttien tulee olla ryhmään kuuluvan kriisinratkaisun kohdeyhteisön tai kriisinratkaisuryhmän ulkopuolisen osakkeenomistajan hallussa ja lisäksi velkojen tulee olla maksunsaantijärjestyksessä alisteisia suhteessa kaikkiin ryhmän ulkopuolelle liikkeeseen laskettuihin omien varojen ulkopuolisiin velkoihin. Muilta osin omien varojen ulkopuolisten velkojen hyväksyttävyyksivaatimukset ovat vastaavat kuin mitä näiden instrumenttien osalta on säädetty ulkoisen MREL -vaatimuksen hyväksyttävyyden osalta (ks. luku 6).

Lisäksi iMREL -vaatimuksen katteeksi on mahdollista lukea tietyin edellytyksin myös kriisinratkaisun kohdeyhteisönä olevan emoyrityksen antama takaus. Takauksella tulee olla vakuus, joka on suuruudeltaan takauksen määrästä vähintään 50 prosenttia ja joka täyttää MREL -hyväksyttävyyden osalta säädettyt maturiteettivaatimukset. Takauksen ja iMREL -velkojen hyväksyttävyyden edellytyksistä on säädetty KRL:n 8 luvun 7e §:n 4 momentissa.

5.4 Poikkeusluvan edellytykset

RVV voi tietyin edellytyksin myöntää hakemuksesta harkinnanvaraisen vapautuksen iMREL -vaatimuksesta. Poikkeusluvan edellytyksistä on säädetty KRL 8 luvun 7 e §:ssä.

Edellytyksenä on muun muassa ryhmään kuuluvan kriisinratkaisun kohdeyhteisön (esimerkiksi emoyhtiö) antama takaus, joka vastaa määrältään vähintään iMREL -vaatimusta, joka tulisi sitovaksi ilman poikkeusluvan myöntämistä. Poikkeusluvan edellytykseksi säädetylle takaukselle on asetettu vastaavat kelpoisuusvaatimukset kuin takaukselle, jolla tytäryritys voisi kattaa voimassa olevan iMREL-vaatimuksen.

6 Hyväksyttävät MREL -velkojen instrumentit

KRL 8 luvun 7 §:n mukaan laitoksella tai ryhmällä on oltava jatkuvasti MREL -vaatimuksen mukainen määrä omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja. Hyväksyttävien velkojen on täytettävä KRL 8 luvun 7 g §:ssä säädetty edellytykset. Tarkemmin edellytyksistä säädetään EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 a - 72 c artikloissa, eikä niistä siten ole juurikaan säädetty KRL:ssa.

MREL -vaatimuksen täyttämiseen voi sisällyttää kriisinratkaisun kohteena olevan laitoksen

konsolidoidut omat varat sekä kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön hyväksyttävät velat³¹.

EU:n vakavaraisuusasetus määrittelee velat, joita ei voida lukea MREL -vaatimuksen kattamiseen. Lista on pitkälle sama kuin Bail in -välineen käytön ulkopuolelle rajatut velat³², minkä lisäksi tähän ryhmään kuuluvat muun muassa suojatut ja etuoikeutetut talletukset sekä avistatalletukset, joiden alkuperäinen maturiteetti on alle vuoden.

Hyväksyttäviksi veloiksi luetaan myös EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaiset toissijaisen pääoman (Tier 2) ehdot täyttävät, mutta kyseisen vakavaraisuusasetuksen porrastussäännösten nojalla toissijaiseen omaan pääomaan kelpaamattomat, mutta jäljellä olevalta juoksuajaltaan vähintään vuoden pituiset instrumentit.

Myös sisäisen MREL -vaatimuksen kattamiseksi luettavien velkojen on täytettävä eräät hyväksyttävyysehdot³³.

Eräisiin velkojen hyväksyttävyysehtoihin sovelletaan siirtymäsäännöksiä, jotka mahdollistavat ennen EU:n vakavaraisuusasetuksen muutoksia liikkeeseen laskettujen instrumenttien lukemisen hyväksyttäviin velkoihin³⁴.

SRB on kehittänyt hyväksyttävien velkojen kriteerien läpikäymiseksi tarkistuslistan (ks. kappale 9), joka auttaa laitoksia varmistamaan raportoimiensa velkojen MREL -hyväksyttävyyden.

Seuraavaan taulukkoon on tiivistetty eräitä keskeisimpiä EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 b artiklan (2) kohdan hyväksyttävyysehdellytyksiä.

Tyyppi	Edellytys	CRR	Siirtymäsäännöksen piirissä	Muuttuiko CRR2 uudistuksessa?
1. Käytettävyys	Laitoksen suoraan liikkeeseen laskema	Artikla 72b(2)(a)		Ei
	Kokonaan maksettu	Artikla 72b(2)(a)		Ei
	Ei samaan kriisinratkaisun kohderyhmään kuuluvan omistuksessa	Artikla 72b(2)(b)(i)		Ei
	Ei yrityksen omistama, jossa laitoksella vähintään 20 %:n omistus	Artikla 72b(2)(b)(ii)	✓	Kyllä
	Ei laitoksen suoraan tai välillisesti rahoittama	Artikla 72b(2)(c)		Ei
	Ei sellaisen vakuus- tai takausjärjestelyn kohteena, joka vahvistaa instrumentin etuoikeusasemaa	Artikla 72b(2)(e)		Ei
2. Alisteinen etusijajärjestys	Laitoskohtainen vaihtelevuus riippuen kansallisesta laista	Artikla 72b(2)(d)		Ei
	Ei nettoutus tai kuittausehto	Artikla 72b(2)(f)	✓	Kyllä

³¹ Tämän ns. hybridimallin mukainen edellytys on kuvattu SRB:n MREL -politiikan kappaleessa 105. Tästä poikkeava yhteenliittymiin tietyin edellytyksin sovellettava ns. Network Eligibility -malli on kuvattu kappaleessa 7.

³² Ks. KRL 8 luvun 4 §.

³³ Ks. edellä kappale 5.

³⁴ CRR artikla 494b(3)

3. Tappion kattamiskapasiteetti	Haltijalla ei oikeutta nopeuttaa takaisinmaksuaikataulua.	Artikla 72b(2)(l)	✓	Kyllä
	Ei luottokelpoisuuteen liittyvää koronnosto-oikeutta	Artikla 72b(2)(m)	✓	Kyllä
	Alaskirjausoikeus sisältyy sopimusehtoihin (emissiot 28.6.2021 jälkeen)	Artikla 72b(2)(n)		Kyllä
5. Maturiteetti	Laitoksen takaisinlunastusoikeus (Call Option): ei insentiiviä tai viittausta lunastukseen	Artikla 72b(2)(g) ja (i), Artikla 72c(3) ja (4)	✓	Kyllä
	Haltijan oikeus vaatia lunastusta (put option)	Artikla 72b(2)(h) ja Artikla 72c(2)	✓	Ei
	Ehdoissa oleva viittaus enneaikaisen lunastuksen luvanvaraisuuteen	Artikla 72b(2)(k) ja (j)	✓	Kyllä

6.1 Talletukset

Suojaamattomat ja etuoikeudettomat korvauskelpoiset talletukset voidaan lukea hyväksyttäviksi veloiksi, mikäli ne muuten täyttävät hyväksyttävyyden kriteerit. MREL -hyväksyttäviksi luetaan vain sellaiset talletukset, joiden jäljellä oleva maturiteetti on vähintään vuoden ja joissa talletusta ei voida irtisanoa tallettajan toimesta kesken sopimuksen. Jos määräaikaistalletus voidaan tallettajan toimesta irtisanoa, vaikka sen seurauksena on korkojen menetys ja mahdollisia lisäkuluja, talletusta ei pidetä määräaikaisena³⁵.

6.2 Kytkeytyt johdannaiset

Kytkeytyjä johdannaisia sisältävät (erityisesti Structured Notes -tyyppiset) velat voidaan tietyin edellytyksin lukea MREL -hyväksyttäviin eriin. Näihin velkoihin sovelletaan kriisinratkaisudirektiivin 45 b artiklan 2 kohdan edellytyksiä.³⁶

6.3 Kolmannen maan lain alaiset instrumentit

RVV noudattaa soveltamiskäytännössään BRRD 55 artiklan ja sen nojalla säädetyn KRL 8 luvun 12 a §:n mukaisia vaatimuksia kolmannen maan lain nojalla laskettujen instrumenttien Bail in - / MREL -hyväksyttävyydestä. Lisäksi SRB:n MREL -politiikassa³⁷ tarkennetaan kyseisten säännösten soveltamista pankkiunionimaissa toimiviin luottolaitoksiin. RVV noudattaa LSI -laitosten osalta SRB:n MREL -politiikkaa.

Lähtökohtana edellä mainituissa säännöksissä on, että laitoksen on osoitettava viranomaiselle, että velan alaskirjausta tai muuntamista koskeva toimenpide on kolmannen maan lain mukaan

³⁵ Ks. myös EBA:n Q&A foorumissa annettu tulkinta ID 2015_2267

³⁶ KS. SRB MREL-politiikan kappale 114.

³⁷ Ks. SRB:n MREL -politiikan kappaleet 116-126

tehokkaasti täytäntöön pantavissa. Toisin sanoen tarkoituksena on varmistaa, ettei kolmannen maan säännöksistä aiheudu sellaista riskiä, joka vaarantaisi velkojen alaskirjauksen tai muuntamisen toteuttamisen kriisitilanteessa. Tämä tulee todentaa joko lainsäädännöllä tai tähän rinnastettavalla kansainvälisellä sopimuksella³⁸ taikka sopimusperusteisesti.

Sopimusperusteisen todentamisen osalta laitoksen on ensinnäkin käytettävä tällaisia velkakirjoja koskevilla sopimuksilla sopimusehtoa, jonka mukaan laitoksen velkoja tunnustaa ja hyväksyy pääoman alaskirjauksen tai muuntamisen RVV:n päätöksellä.

KRL 8 luvun 12 a §:n 8 momentin mukaan velkoja, joihin ei ole sisällytetty edellä mainittua sopimusehtoa, ei oteta huomioon MREL -vähimmäisvaatimuksen laskemisessa.

Mitä edellä on todettu täytäntöönpanon varmentavasta sopimusehdosta, sovelletaan myös laitoksen omiin varoihin luettaviin AT1 ja T2 -instrumentteihin. Jos kyseistä sopimusehtoa ei ole sisällytetty 1.1.2015 jälkeen liikkeeseen laskettuihin tällaisiin instrumentteihin, ne eivät ole MREL -hyväksyttäviä.

Toiseksi luottolaitoksen on pyynnöstä toimitettava toimivaltaiselle kriisinratkaisuviranomaiselle muiden MREL -hyväksyttävien velkojen kuin AT1 ja T2 -instrumenttien osalta oikeudellinen lausunto kyseisen sopimusehdon täytäntöönpanokelpoisuudesta ja sitovuudesta.

Oikeudellisen lausunnon sisällön minimiedellytykset on kuvattu SRB:n MREL -politiikan kappaleessa 121. Käytännössä RVV on neuvonut laitoksia keskustelemaan RVV:n kanssa oikeudellisen lausunnon sisällöstä jo sen valmisteluvaiheessa minimiedellytysten täyttämisen varmistamiseksi. SRB on MREL -politiikassaan myös tarkentanut tilanteita, jolloin oikeudellista lausuntoa ei edellytetä³⁹.

SRB:n julkistaman linjauksen⁴⁰ mukaisesti Ison-Britannian lain alla ennen 15.11.2018 liikkeeseen lasketut velkainstrumentit katsotaan MREL -hyväksyttäväksi, vaikka sopimuksessa ei olisi mainittu Bail-In -ehtoa. Käsitteily on voimassa 28.6.2025 asti. Sen jälkeen näitä instrumentteja ei lueta MREL -hyväksyttäväksi, jos sopimusehtoihin ei ole sisällytetty BRRD 55 artiklan mukaista ehtoa. Vastaavasti 15.11.2018 jälkeen Ison-Britannian lain alla liikkeeseen lasketut instrumentit sen sijaan ovat MREL -hyväksyttäviä vain, mikäli tämä ehto on kirjattu sopimukseen.

7 Talletuspankkien yhteenliittymät

Talletuspankkien yhteenliittymä muodostaa KRL 1 luvun 3 §:n 33 kohdan mukaisen kriisinratkaisun kohteena olevan ryhmän, mikäli yhteenliittymälle on suunniteltu kriisinratkaisustrategia. RVV voi KRL:n 4 luvun 5 §:n mukaisesti kriisinratkaisun yleisten edellytysten täytyessä asettaa kriisihallintoon koko yhteenliittymän tai vain osan siitä.

Yhteenliittymän jäsenluottolaitokset voivat olla yhteenliittymän luonteesta ja kriisinratkaisustrategiasta riippuen joko kriisinratkaisun kohdeyhteisöjä tai muita yhteisöjä. Kriisinratkaisun kohdeyhteisöllä tarkoitetaan KRL 1 luvun 3 §:n 32 kohdan mukaan sellaista yhteisöä, johon voidaan kohdistaa kriisinratkaisutoimia. Näiden jäsenluottolaitosten

³⁸ Tällöin kolmannen maan lainsäädännöstä tai kansainvälisestä sopimuksesta seuraa, että kolmannen maan tuomioistuimien tunnustaa EU:n kriisinratkaisuviranomaisen valtuudet. Ks. KRL 8:12a § 3 mom.

³⁹ Kappale 125: In principle, the SRB will not request legal opinions from banks where the proportion of their issuances governed by the laws of third countries with respect to the MREL-eligible stock is deemed not significant, and the SRB has sufficient information, and in particular the contractual terms, to assess the eligibility of such liabilities.

⁴⁰ [SRB: SRB approach to the eligibility of UK law instruments without bail-in clauses after Brexit](#)

poikkeusedellytyksiä laitospohjaisesta MREL -vaatimuksesta arvioidaan KRL 8 luvun 7 f §:n ja SRB:n MREL -politiikan nojalla. Muille yhteisöille sen sijaan voidaan tiettyjen luvussa 5 kuvattujen edellytysten täytyessä asettaa KRL 8 luvun 7 e §:n mukainen iMREL -vaatimus.

Yhteenliittymät jaetaan SRB:n MREL -politiikan⁴¹ mukaisesti kahteen luokkaan riippuen niiden yhteisvastuumekanismin ominaisuuksista sekä suunnitellusta kriisinratkaisustrategiasta. MREL -vaatimusta sovelletaan jäljempänä kuvatuksi eri tavalla riippuen siitä, kumpaan luokkaan⁴² yhteenliittymä RVV:n arvion mukaan kuuluu.

Luokkaan 1 kuuluvat yhteenliittymät

Yhteenliittymät, joissa on vahva yhteisvastuumekanismi ja joissa kriisinratkaisun yhteydessä omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja voitaisiin kirjata alas ja muuntaa koordinoitusti koko yhteenliittymän tasolla kuuluvat luokkaan 1. Luokkaan 1 kuuluvien yhteenliittymien osalta tyypillistä on kriisinratkaisun lähestyessä tai osana kriisinratkaisua kriisinratkaisun kohteena olevien yhteisöjen sulautuminen yhteen ryhmän yhteisöön, jonka tasolla kriisinratkaisustrategian mukaisesti käytettäisiin Bail-In -välinettä.

Seuraavat tarkemmat ehdot on asetettu edellytykseksi luokkaan 1 kuulumiselle:

1. Laitosten omat varat ovat käytettävissä minkä tahansa kriisinratkaisun kohderyhmän laitoksen tappioiden kattamiseen, jotta vakavaraisuus voidaan palauttaa.
2. Ryhmän laitosten kaikki alentamiskelpoiset velat ovat kriisinratkaisuvälineen (arvon alentaminen ja muuntaminen) kohteena kriisinratkaisustrategiassa, jos mikä tahansa ryhmän laitoksista on FOLTF.
3. Ei ole merkittävää riskiä NCWO -periaatteen rikkoutumisesta ja on olemassa selkeä järjestys tappioiden jakautumisesta ryhmässä. NCWO -periaatetta tulee noudattaa erityisesti, kun kriisinratkaisuvälinettä (arvon alentaminen ja muuntaminen) käytetään ryhmän velkoihin, jotka ovat samassa etuoikeusasemassa (velkojen maksunsaantijärjestys).
4. Asianmukainen viestintä MREL -hyväksyttävien velkojen sijoittajille mahdollisesta arvon alentamisesta ja muuntamisesta.
5. Todennäköisyys, että FOLTF arvio tehdään samanaikaisesti kaikille ryhmän laitoksille tai kokonaisuutena ryhmätasolla.

Luokkaan 1 kuuluvien yhteenliittymien luottolaitosten omat varat sekä kriisinratkaisun kohteena olevien yhteisöjen liikkeeseen laskemat hyväksyttävät velat luetaan kriisinratkaisuryhmän tasolla asetettavan MREL -vaatimuksen katteeksi. Luokkaan 1 kuuluvien yhteenliittymien luottolaitoksille ei aseteta iMREL -vaatimuksia yksittäisten laitosten tasolla sikäli, kun ne ovat kriisinratkaisun kohdeyhteisöjä⁴³.

⁴¹ Pääkappale 5 MREL for Cooperative groups. Nimestään huolimatta periaatteita sovelletaan myös muihin kuin osuuspankeista koostuviin yhteenliittymiin.

⁴² SRB:n MREL -politiikka käyttää luokkaan 1 kuuluvista yhteenliittymistä ilmaisua ”cooperative network seeking network-wide recognition of eligible liabilities” tai vastaavaa.

⁴³ Yhteenliittymään kuuluvat luottolaitokset ovat kriisinratkaisun kohdeyhteisöjä esimerkiksi siinä tapauksessa, että ne ovat kriisinratkaisustrategiassa suunnitellun sulautumisen tai liiketoiminnan luovutuksen piirissä. Yhteenliittymään voi kuulua myös sellaisia luottolaitoksia, joiden ei ole suunniteltu olevan em. järjestelyiden piirissä. Tällaiset luottolaitokset eivät ole kriisinratkaisun kohdeyhteisöjä ja siten niiden osalta RVV arvioi tarvetta asettaa iMREL-vaatimus luvussa 5 kuvatuilla tavalla.

Luokkaan 2 kuuluvat yhteenliittymät

Yhteenliittymät, jotka eivät täytä luokalle 1 asetettuja vaatimuksia kuuluvat luokkaan 2.

Luokan 2 yhteenliittymien osalta POE:n katsotaan olevan yhteenliittymän ainoa kriisinratkaisun kohdeyhteisö ja siten yhteenliittymän ulkoisen velan MREL -vaatimus asetetaan POE:lle. Yhteenliittymään kuuluville muille luottolaitoksille asetetaan iMREL -vaatimus luvussa 5 kuvatulla tavalla. Poikkeusluvan edellytyksiä ja arviointia on käsitelty SRB:n MREL -politiikan luvussa 5.2.

8 Siirtymävaihe MREL -vaatimuksen täyttämiseksi

RVV:n on KRL 8 luvun 11 §:n mukaan asetettava laitokselle MREL -vaatimuksen täyttämiseksi asianmukainen siirtymäkausi, jota RVV voi muuttaa. Laitoksen on täytettävä sille asetettu vähimmäisvaatimus RVV:n asettamana päivänä, kuitenkin viimeistään 1.1.2024 lukien. Lisäksi RVV voi tarvittaessa asettaa laitokselle sitovan välitavoitteen, joka tulee täyttää 1.1.2022 lukien. Kyseisen pykälän perustelujen mukaan RVV arvioi sopivan siirtymäkauden pituuden ja siihen vaikuttaisi esimerkiksi laitoksen vähimmäisvaatimuksen tilanne siirtymäkauden pituudesta päätettäessä. Jos esimerkiksi vähimmäisvaatimus olisi jo täyttynyt, niin se voisi tulla täysimääräisesti voimaan jo ennen 1.1.2024.

SRB:n MREL -politiikan⁴⁴ mukaan sitovaa välitavoitetta asetettaessa tulisi varmistaa luottolaitoksen MREL -kapasiteetin lineaarinen kerryttäminen kohti lopullista vaatimusta. Vastaavasti luottolaitokset, joilla ei ole MREL -vaatimuksen asettamishetkellä alijäämää suhteessa lopulliseen vaatimukseen, tulee täyttää MREL -vaatimus täysimääräisesti 1.1.2022 lukien.

RVV tekee kriisinratkaisusuunnittelusykliin 2022 pohjautuvat MREL -päätökset keväällä 2023, jolloin uudelleen kalibroidaan tarvittavilta osin vuodelle 2024 asetetut sitovat MREL -tavoitetasot. Jos uudelleen kalibroinnin myötä 2024 tavoitetaso on alhaisempi kuin välitavoitetaso, jälkimmäistä alennetaan päätöksen yhteydessä vastaamaan 2024 tavoitetasoa. Kaikissa muissa tapauksissa keväällä 2023 annettava päätös vahvistaa 1.1.2022 mukaisen sitovan tavoitetason soveltamisen kunnes MREL -tavoitetaso 2024 alusta astuu voimaan.

9 Tiedonkeruu ja johdon vakuutusta koskevat vaatimukset

Tiedonkeruuta ja johdon vakuutusta koskevia vaateita käsitellään tarkemmin SRB:n MREL-politiikan kappaleen 6 ("Eligibility") alakappaleessa 6.1 ("MREL Eligibility of Reported Liabilities").

EBA on julkaissut uuden ITS:n liittyen raportointi- ja julkistusvaatimukseen TLAC ja MREL-

⁴⁴ SRB:n MREL- politiikan kappale 7 Transition Arrangements.

tiedoille⁴⁵, jonka myös Komissio on vahvistanut täytäntöönpanoasetuksellaan⁴⁶. Kyseinen ITS koskee ainoastaan kriisinratkaisustrategian omaavia pankkeja. Raportointivaatimus astui voimaan 30.6.2021 tilanteesta.

Yllä mainitun lisäksi RVV tulee keräämään kriisinratkaisustrategian omaavilta LSI-laitoksilta erillisen Excel-pohjaisen tiedonkeruun, joka kerätään samassa yhteydessä ja samalla frekvenssillä kuin ITS:iin perustuva tiedonkeruu. Kyseinen Excel-pohjainen tiedonkeruu kerätään siitä syystä, että ITS:iin perustuva tiedonkeruukokonaisuus ei sisällä niin kutsuttua ennusteväliilehteä ("M02 - MREL Forecast"), joka on kerätty kriisinratkaisustrategian omaavilta LSI-laitoksilta vuodesta 2019 lähtien osana MREL-seurantatiedonkeruuta.

Johdon vakuutusta koskevat vaatimukset ("Management Sign-Off") liittyen EBA:n ITS:aan raportointi- ja julkistusvaatimukseen astuivat voimaan 2022 alkavalla kriisinratkaisusuunnittelukierroksella, jolloin raporttien sisäänjätön yhteydessä vaaditaan johdon allekirjoitus. Johdon allekirjoituksella varmistetaan se, että laitoksen raportoimat MREL -hyväksyttävät erät täyttävät lainsäädännön edellytykset.

10 Laitoksen kuuleminen ja MREL -vaatimuksen julkistaminen

RVV ilmoittaa laitokselle kirjallisesti ja käy tarvittaessa erillisessä tilaisuudessa lävitse ehdotuksen asetettavasta MREL -vaatimuksen tasosta ja sisällöstä, jota laitos voi vielä kommentoida erikseen kirjallisesti.

Lopullinen RVV:n päätös MREL -vaatimuksesta on valituskelpoinen samalla tavoin kuin muutkin RVV:n tekemät päätökset⁴⁷. MREL -vaatimuksen laitoskohtaisen luonteen vuoksi RVV ei julkista asettamiaan laitoskohtaisia vaatimuksia.

RVV:n on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle kuhunkin laitokseen sovellettava MREL -vaatimus⁴⁸.

EBA:n edellä kohdassa 9 mainittu ITS -standardi yhdenmukaistaa MREL -kehikkoa koskevia luottolaitosten julkistusvaatimuksia TLAC ja MREL -tiedoille. Kyseinen ITS koskee ainoastaan kriisinratkaisustrategian omaavia laitoksia. Julkistusvaatimukset astuvat voimaan 1.1.2024 lukien⁴⁹.

11 MREL -vaatimuksen alittamisen seuraukset

KRL 8 luvun 7 § edellyttää, että laitoksella on jatkuvasti oltava omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja RVV:n asettaman MREL -vaatimuksen kattamiseksi.

⁴⁵ EBA: [EBA publishes final draft technical standards on disclosure and reporting on MREL and TLAC](#)

⁴⁶ EUR-Lex: [Komission täytäntöönpanoasetus \(EU\) 2021/763](#)

⁴⁷ KRL 17:3 §

⁴⁸ KRL 8 :14 §

⁴⁹ Ks. myös KRL 8 luvun 14 §:n 3 momentti.

RVV:n valtuudet puuttua MREL -vaatimusten alituksiin määritellään KRL 8 luvun 9 §:ssä. RVV voi Finanssivalvontaa kuultuaan ensinnäkin käynnistää toimenpiteet purkamista ja toiminnan uudelleenjärjestämisen koskevien esteiden poistamiseksi KRL 3 luvun 4 §:n mukaisesti.

RVV voi myös alitustilanteissa käynnistää voitonjaon ja muiden varojen jakojen kieltämisen 12 luvun 13 §:n mukaisesti⁵⁰.

Alitus voi myös käynnistää arviointiprosessin siitä, onko laitos KRL 4 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa. Edelleen KRL antaa vaihtoehtoisena mahdollisuutena Finanssivalvonnalle oikeuden ryhtyä johonkin luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 10 §:ssä säädettyyn vakavaraisuusvalvontaa koskevaan toimenpiteeseen.

Finanssivalvonta voi myös ryhtyä luottolaitoslain 11 luvun 5a §:n mukaisiin varhaisen puuttumisen mukaisiin valvontatoimiin alitustilanteessa.

RVV voi myös esittää Finanssivalvonnalle hallinnollisten seuraamusten määräämistä laitokselle⁵¹.

12 Varojenjakorajoitusten soveltaminen kynnysarvojen alittuessa

TREA -pohjainen MREL -vaatimus (MREL-TREA) muodostuu LAA- ja RCA -komponenteista, kuten luvussa 3 on tarkemmin kuvattu. Luottolaitosten tulee MREL-TREA:n lisäksi kattaa CBR -vaatimus sellaisilla ydinpääomaan luettavilla omilla varoilla, joita ei ole luettu MREL-TREA:n kattamiseen.

Mikäli MREL-TREA:n päällä oleva CBR -vaatimus rikkoutuu⁵², luottolaitoksen on KRL:n 12 luvun 13 §:n mukaan ilmoitettava alituksesta viivytyksettä RVV:lle. RVV voi alituksen tapahtuessa kieltää luottolaitosta jakamasta varoja yli jakokelpoisen enimmäismäärän⁵³.

Kuviossa 4 on kuvattu prosessi, jonka mukaisesti RVV arvioi varojenjakorajoituksen asettamista. KRL:n 12 luvun 13 §:n 9 momentissa on säädetty poikkeuksien edellytyksistä.

Kuvio 4. varojenjaon soveltamisen arviointi.

⁵⁰ Kyseinen varojenjakorajoitusta koskeva menettely soveltuu myös varsinaisen MREL -vaatimuksen alitustilanteissa. Lisäksi se soveltuu kappaleen 13 mukaisissa tilanteissa laitoksen alittaessa varsinaisen MREL -vaatimuksen päällä olevan kokonaislisäpääomavaatimuksen määrän.

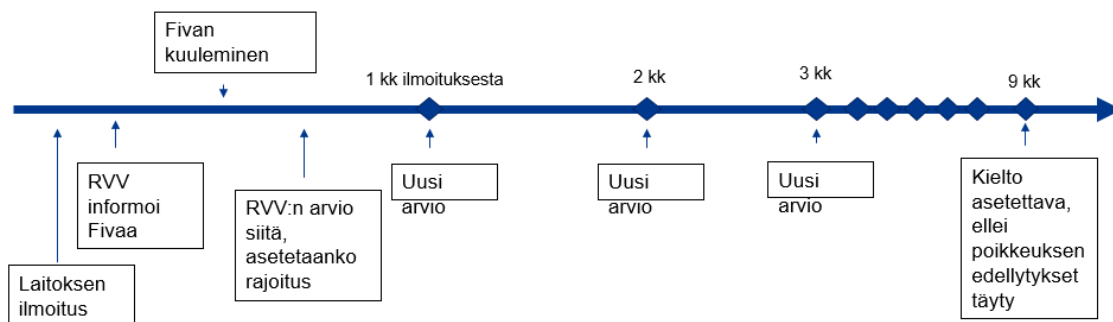
⁵¹ KRL 18:1 §.

⁵² Vaatimus voi rikkoutua esimerkiksi ydinpääoman pienentyessä tappioiden seurauksena, kokonaisriskin määrän kasvaessa tai MREL-hyväksyttävien velkainstrumenttien jäädessä esim. jäljellä olevan maturiteetin vuoksi hyväksyttävyyden ulkopuolelle.

⁵³ Ks. Tarkemmin KRL 12:13 §: Jos kokonaislisäpääomavaatimuksen kattamiseen luettavat omat varat ovat:

- 1) alle 25 prosenttia laitokseen sovellettavasta kokonaislisäpääomavaatimuksesta, varoja ei saa jakaa lainkaan;
- 2) vähintään 25 prosenttia mutta vähemmän kuin 50 prosenttia laitokseen sovellettavasta kokonaislisäpääomavaatimuksesta, varoja saa jakaa enintään määrän, joka vastaa laitoksen voitonjakokelpoisia varoja kerrottuna 0,2:lla;
- 3) vähintään 50 prosenttia mutta vähemmän kuin 75 prosenttia laitokseen sovellettavasta kokonaislisäpääomavaatimuksesta, varoja saa jakaa enintään määrän, joka vastaa laitoksen voitonjakokelpoisia varoja kerrottuna 0,4:llä;
- 4) vähintään 75 prosenttia mutta kuitenkin alittavat kokonaislisäpääomavaatimuksen, varoja saa jakaa enintään määrän, joka vastaa laitoksen voitonjakokelpoisia varoja kerrottuna 0,6:lla.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuina kokonaislisäpääomavaatimuksen kattamiseen luettavina

Varojenjakorajoitusta sovelletaan 1.1.2022 alkaen vaikka luottolaitoksella olisi sillä hetkellä voimassa ainoastaan siirtymävaiheen MREL -vaatimus. Varojenjakorajoitus koskee sekä ulkoista MREL -vaatimusta että iMREL -vaatimusta.

12.1 MREL -perusteisen varojenjakorajoituskyynnyksen suhde vakavaraisuusvaatimukseen sidottuun varojenjakorajoituskyynnykseen

KRL:n 12 luvun 13 §:n lisäksi varojenjakorajoituksesta on säädetty myös LLL:n 10 luvun 10 §:ssä.

RVV voi KRL:ssä tarkemmin säädettyin edellytyksin päättää varojenjakorajoituksesta sellaisissa tilanteissa, joissa MREL-TREA:n päällä oleva CBR -vaatimus rikkoutuu (MREL -perusteinen varojenjakorajoituskyynys, M-MDA).

Finanssivalvonta voi sen sijaan vastaavasti päättää LLL:ssä säädetystä varojenjakorajoituksesta, mikäli valvojan asettamien vakavaraisuusvaatimusten osana oleva CBR -vaatimus rikkoutuu (vakavaraisuusperusteinen varojenjakorajoituskyynys, M-MDA).

Mikäli sekä MREL- että vakavaraisuusperusteinen varojenjakorajoituskyynys rikkoutuisi samanaikaisesti, Finanssivalvonta päättää mahdollisista varojenjakorajoituksesta.

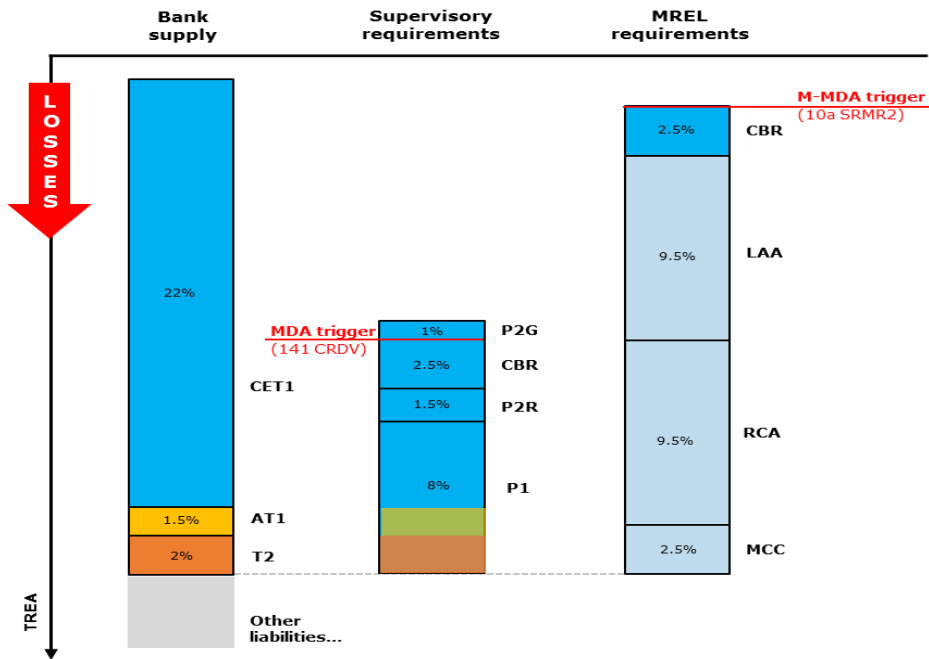
12.2 Taserakenteen vaikutus varojenjakorajoituksen raja-arvoon

Luottolaitoksen taserakenne määrittää sen, onko MREL- vai vakavaraisuusperusteinen varojenjakorajoituskyynys rajoittavampi. Kuvioissa 5 ja 6 on esitetty kahden taserakenteeltaan erilaisen luottolaitoksen varojenjakorajoituksen kynnyksarvot sekä valvojan asettamien vakavaraisuusvaatimuksen että MREL-TREA -vaatimuksen osalta.

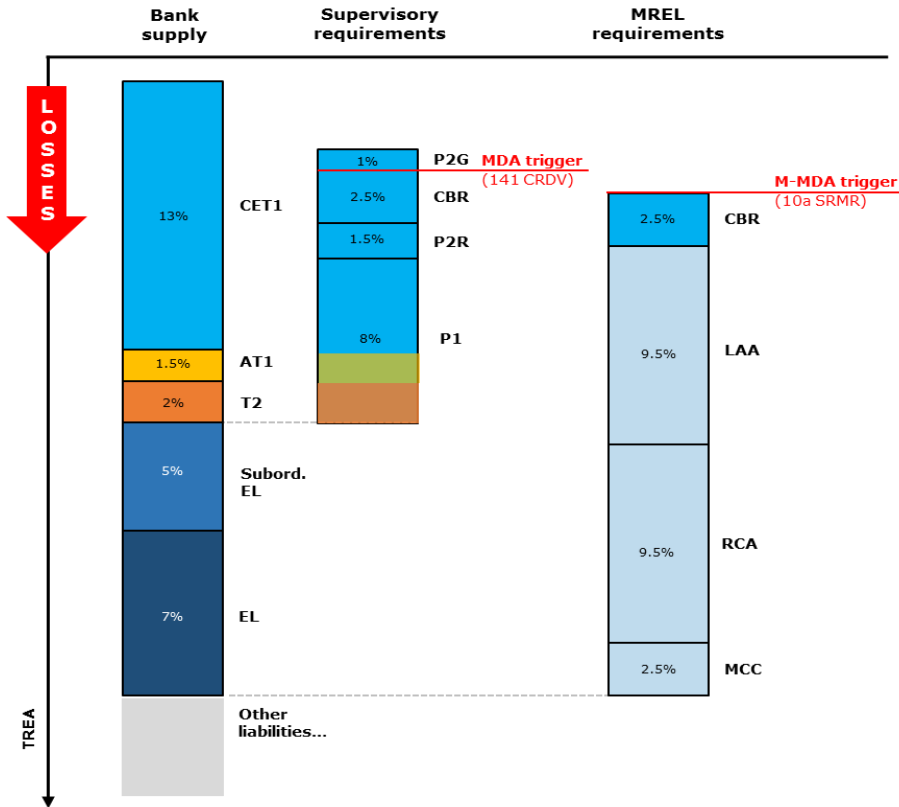
Kuvioista nähdään, että mikäli laitos kattaa MREL -vaatimuksen kokonaan tai suurelta osin omiin varoihin luettavilla erillä, eikä laitoksella ole MREL -hyväksyttävää velkaa, MREL-TREA -

pohjainen varojenjakorajoituksen kynnysarvo voi asettua vakavaraisuusvaatimusten kautta määräytyvää raja-arvoa rajoittavammaksi. Kuvio 5. Nähdään, että tilanne on päinvastainen, jos pankki suurelta osin täyttää MREL -vaatimuksen omien varojen ulkopuolisilla erillä.

Kuvio 5. Täysin omilla varoilla MREL -vaatimuksen täyttävän laitoksen varojenjakorajoituksen kynnysarvot.

Kuvio 6. Osin MREL -hyväksyttävillä velkainstrumenteilla MREL -vaatimuksen täyttävän laitoksen varojenjakorajoituksen kynnyksarvot.

12.3 Varojenjakorajoitteen piirissä olevat varojenjakotavat

KRL:n 12 luvun 13 §:n mukaisesti kielletyksi varojenjaoksi katsotaan muun muassa osingon tai koron maksu käteisenä, omien osakkeiden tai osuuksien hankinta, osakkeiden tai osuuksien lunastus, pääoman takaisinmaksu tai muu näihin rinnastettava suoritus, muuttuvaan palkkion maksamiseen sitoutuminen tai muuttuvan palkkionosan tai harkinnanvaraisen lisäeläkkeen maksaminen. Suorituksen nimellä ei ole väliä, vaan merkityksellistä on sen tosiasiallinen luonne.

13 Hyväksyttävien velkojen (MREL - instrumenttien) ennenaikaista takaisinostoa ja lunastusta koskeva lupamenettely

EBA julkaisi toukokuussa 2021 omien varojen ja hyväksyttävien velkojen ennenaikaista takaisinostoa ja lunastusta koskevan RTS:n⁵⁴.

Aiemmin ainoastaan omien varojen instrumentit ovat olleet takaisinostoa ja lunastusta koskevan (valvojalta haettavan) lupamenettelyn piirissä. Nyt vastaava menettely laajenee hyväksyttäviin velkoihin siten, että niiden osalta osto-option toteutusta, ennenaikaisia lunastuksia, takaisinmaksuja tai takaisinostoja varten on haettava lupa kriisinratkaisuviranomaiselta.

Tämänhetkisen tiedon nojalla EBA:n RTS:t tulevat voimaan ilman siirtymäaikoja tai -järjestelyitä vuoden 2022 alusta. Tätä kappaletta päivitetään EBA:n lopullisen standardin tultua vahvistetuksi komission delegoidulla asetuksella.

13.1 Laitokset ja instrumentit, joita lupa koskee

EBA:n standardin nojalla niiden kotimaisten LSI-laitosten, joilla on kriisinratkaisustrategia, tulee jatkossa hakea hyväksyttävillä veloilla CRR2 artikla 78a mukainen takaisinostolupa RVV:ltä. Lupa tulee hakea kaikille KRL 7g §:n ja 7e §:n 4 momentin mukaisille hyväksyttävillä veloilla, myös sellaisille instrumenteille, joiden jäljellä oleva maturiteetti on laskenut alle yhteen (1) vuoteen.

Luvat jakautuvat luonteensa puolesta kahteen erilaiseen tyyppiin: yleislupa (General Prior Permission, GPP) ja tapauskohtaiseen (ad hoc) -lupa. Molemmat luvat ovat myöntämispäivämäärästä lähtien voimassa yhden vuoden. Luvan astuessa voimaan tulee laitoksen välittömästi vähentää GPP -hakemuksen mukainen määrä hyväksyttäviä velkoja hyväksyttävien velkojen varannostaan. Ad hoc -luvan mukainen määrä tulee puolestaan vähentää laitoksen hyväksyttävien varojen määrästä, kun luvan saamisen jälkeen laitoksella on lisäksi riittävä varmuus CRR artikla 77(2) mukaisen transaktion toteutumisesta.

13.2 Luvan hakeminen

Suomalaiset LSI-laitokset hakevat luvan RVV:ltä. Lupahakemuksen käsittelyaika on joitain poikkeuksia lukuun ottamatta neljä kuukautta, eli laitoksen tulee lähtökohtaisesti hakea takaisinostolupaa neljä kuukautta ennen luvan haluttua voimaantuloa. Hakuajan laskeminen alkaa hetkestä, jolloin laitos on toimittanut RVV:lle kaikki RTS:ien määrittelemät kyseistä lupatyyppiä varten tarvittavat tiedot hyväksyttävällä tarkkuudella.

⁵⁴ EBA: [Regulatory Technical Standards amending RTS on own funds and eligible liabilities.](#)

RVV tulee antamaan tarkemmat ohjeet RTS:ien soveltamiseen liittyvästä lupahakemusmenettelystä mahdollisimman pian RTS:ien julkaisemisen jälkeen.

Omien varojen instrumenttien takaisinostoluvat haetaan jatkossakin valvojalta.

Rahoitusvakausrasto

Työpajankatu 13
PL 70, 00581 Helsinki www.rvv.fi
+358 295 253 500
rahoitusvakausrasto@rvv.fi

